

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 10. martā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2016/0139(COD)

5103/1/23
REV 1 ADD 1

VISA 2
COWEB 2
COMIX 5
CODEC 5
PARLNAT 32

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

Temats:	Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU, ar kuru groza Regulu (ES) 2018/1806, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (Kosova*) – Padomes paskaidrojuma raksts – Pieņemts Padomē 2023. gada 9. martā
---------	---

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovā neatkarības deklarāciju.

I. IEVADS

1. Komisija 2016. gada 4. maijā iesniedza priekšlikumu ¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kuras mērķis ir pašreizējās Regulas (ES) 2018/1806 I pielikumā (vīzas prasība) svītrot atsauci uz "Kosovu*" un tādu pašu atsauci iekļaut šīs regulas II pielikumā (atbrīvojums no vīzas prasības). Galīgajā ziņojumā par vīzu režīma liberalizācijas ceļveža īstenošanu ² Komisija apstiprināja, ka Kosova ir izpildījusi prasības, ar nosacījumu, ka līdz dienai, kad Eiropas Parlaments un Padome pieņems šo priekšlikumu, Kosova būs ratificējusi robežas/robežlīnijas nolīgumu ar Melnkalni un uzlabojusi savus sasniegumus cīņā pret organizēto noziedzību un korupciju.
2. Komisija 2018. gada jūlijā nāca klajā ar ziņojumu ³, kurā secināja, ka Kosova ir izpildījusi šos divus atlikušos kritērijus, jo tā ir ratificējusi robežu demarkācijas nolīgumu ar Melnkalni.
3. Eiropas Parlaments 2019. gada 28. martā pieņēma nostāju pirmajā lasījumā, apstiprinot Komisijas priekšlikumu. Sākotnējo referenti *Tanja Fajon* kundzi (S&D, SI) 2022. gadā aizstāja *Thijs Reuten* kungs (S&D, NL).
4. Padomē darba sagatavošanas struktūras 2016. gadā pārtrauca Komisijas priekšlikuma izskatīšanu, ņemot vērā to, ka, *pirms* tiek sāktas jebkādas jaunas diskusijas par šo dosjē, ir jāizpilda abi atlikušie kritēriji. Turpmākas diskusijas notika arī 2018. un 2020. gadā.
5. Komisija 2022. gadā vienojās rakstiski ziņot par turpmāko Kosovas progresu. Tādējādi tā atbildēja uz Padomes jau sen pausto lūgumu. Komisijas neoficiālajā dokumentā "Atjaunināta faktiskā informācija par galvenajām norisēm dalībvalstu galvenajās interešu jomās" secināts, ka Kosova ir turpinājusi konsolidēt progresu galvenajās jomās, kas apzinātas vīzu režīma liberalizācijas ceļvedī, un līdz ar to Komisijas 2018. gada ieteikums atbrīvot Kosovas pasu turētājus no vīzu prasības attiecībā uz īstermiņa uzturēšanos joprojām ir pilnībā pamatots.

¹ 8670/1/16 REV 1.

² 8764/16.

³ 11295/18 + ADD 1 REV 1.

6. Pēc iepazīstināšanas ar Komisijas neoficiālo dokumentu Padomē tika atsākts darbs pie dosjē. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2022. gada 30. novembra sanāksmē pieņēma pilnvarojumu sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu ⁴.
7. Drīz pēc tam sākās sarunas. Pēc pirmās tehniskās sanāksmes, kas notika 2022. gada 12. decembrī, 2022. gada 14. decembrī Strasbūrā tika sasaukts politiskais dialogs. Abi likumdevēji panāca vienošanos, rodot kompromisu par dažiem neatrisinātiem jautājumiem, kas apzināti tehniskā līmenī.
8. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2022. gada 20. decembrī analizēja galīgo kompromisa tekstu ar mērķi panākt vienošanos un to apstiprināja ⁵.
9. Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja (*LIBE* komiteja) 2023. gada 12. janvārī apstiprināja politisko vienošanos, un *LIBE* priekšsēdētājs 2023. gada 13. janvārī nosūtīja Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam vēstuli, kurā apstiprināja, ka tad, ja Padome regulu apstiprinās pirmajā lasījumā, Parlaments otrajā lasījumā apstiprinās Padomes nostāju pēc tam, kad to būs izskatījuši juristi lingvisti.
10. Īrija nepiedalās regulas pieņemšanā, un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro, jo tā ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās.
11. Attiecībā uz Islandi, Norvēģiju, Šveici un Lihtenšteinu – regula ir Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana.
12. Attiecībā uz Kipru, Bulgāriju un Rumāniju – regula ir akts, kas attiecīgo pievienošanās aktu nozīmē pilnveido Šengenas *acquis* vai ir citādā ziņā ar to saistīts.

⁴ 15462/22.

⁵ 16276/22.

II. MĒRKĪ

13. Regulas mērķis ir pārcelt atsauci uz "Kosovu*" no Regulas (ES) 2018/1806 I pielikuma (to valstu saraksts, uz kurām attiecas vīzas prasība) uz II pielikumu (to valstu saraksts, uz kurām attiecas atbrīvojums no vīzas prasības). Tādējādi Kosovas biometrisku pasu turētājiem īstermiņa uzturēšanās nolūkā (t. i., līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā) Eiropas Savienībā tiks piemērots bezvīzu režīms.

III. PADOMES NOSTĀJAS PIRMAJĀ LASĪJUMĀ ANALĪZE

14. Eiropas Parlaments un Padome risināja sarunas ar mērķi panākt vienošanos, pamatojoties uz Padomes nostāju pirmajā lasījumā, ko Parlaments varētu bez grozījumiem apstiprināt otrajā lasījumā. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atspoguļo kompromisu, kas ar Eiropas Komisijas palīdzību panākts starp abiem likumdevējiem.
15. Padomes nostāja pirmajā lasījumā tiecas saskaņot mērķi – piemērot Kosovas pasu turētājiem bezvīzu režīmu – un vairākus problēmjautājumus, kas saistīti ar migrācijas un drošības riskiem.
16. Šajā kontekstā vīzu režīma liberalizācijas īstenošanas datums ir saistīts ar Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas (*ETIAS*) darbības sākumu, lai pilnībā izmantotu jaunās ES IT sistēmas priekšrocības, kuras viens no mērķiem ir veicināt augstu drošības līmeni un novērst nelegālu imigrāciju, rūpīgi izvērtējot ceļotājus, kuri ir atbrīvoti no vīzu prasības, pirms viņu ierašanās ārējās robežas šķērsošanas vietās.
17. Ņemot vērā to, ka ES IT sistēmu darbības sākšanas grafiks tiek pārskatīts, Padomes nostājā pirmajā lasījumā ir skaidri noteikts, ka – ja *ETIAS* darbības sākums vēl vairāk aizkavēsies – vīzu režīma liberalizāciju jebkurā gadījumā piemēros vēlākais no 2024. gada 1. janvāra.

18. Turklāt Padomes nostājā pirmajā lasījumā ir uzsvērti divi punkti. Pirmkārt, tas, cik svarīga ir Kosovas sadarbība atpakaļuzņemšanas jomā, jo īpaši šajā jomā noslēdzot nolīgumus vai vienošanās ar dalībvalstīm, ja tādu vēl nav, un pilnībā ievērojot *neizraidīšanas* principu. Šis uzaicinājums neskar dalībvalstu nostājas par Kosovas statusu. Otrkārt, Padomes nostājā pirmajā lasījumā ir uzsvērts, cik svarīgi ir Kosovas vīzu politiku saskaņot ar Savienības vīzu politiku, lai novērstu neatbilstīgu migrāciju uz Šengenas zonu.

IV. NOBEIGUMS

19. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atbilst kompromisam, kas panākts Padomes un Eiropas Parlamenta sarunās, kuras sekmēja Komisija.
20. Šis kompromiss ir apstiprināts *LIBE* komitejas priekšsēdētāja 2023. gada 13. janvāra vēstulē Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam. Minētajā vēstulē *LIBE* komitejas priekšsēdētājs norāda, ka viņš ieteiks savas komitejas locekļiem un pēc tam plenārsēdes dalībniekiem Eiropas Parlamenta otrajā lasījumā bez grozījumiem pieņemt Padomes nostāju pirmajā lasījumā, kad to būs pārbaudījuši abu iestāžu juristi lingvisti.
-